

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 753/2016-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. novembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Ľubomírom Nemčekom, Advokátska kancelária, Čajkovského 5, Bratislava, pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva zaručeného v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie a prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Malacky v konaní vedenom pod sp. zn. 8 P 313/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“) pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva zaručeného v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie a prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 P 313/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

V sťažnosti sťažovateľ uviedol, že je účastníkom konaní vedených na okresnom súde pod sp. zn. 8 P 313/2013 a sp. zn. 4 C 246/2015. Konanie sp. zn. 8 P 313/2013 je vedené v právnej veci žalobkyne (matky maloletej [REDAKOVANÉ]) [REDAKOVANÉ] proti sťažovateľovi o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a určenie výživného k maloletej [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ]. V tomto konaní okresný súd už uznesením č. k. 8 P 313/2013-74 z 10. decembra 2013 predbežne ponechal mal. [REDAKOVANÉ] v osobnej starostlivosti matky [REDAKOVANÉ] a sťažovateľa predbežne zaviazal prispievať na výživu mal. [REDAKOVANÉ] výživným vo výške 100 € mesačne. Následne uznesením č. k. 8 P 313/2013-258 z 2. marca 2015 okresný súd nariadil predbežné opatrenie o úprave styku otca s mal. [REDAKOVANÉ]. Vo veci samej okresný súd zatiaľ nerozhodol.

Konanie sp. zn. 4 C 246/2015 je vedené v právnej veci sťažovateľa proti [REDAKOVANÉ] a maloletej [REDAKOVANÉ] o zapretie otcovstva k mal. [REDAKOVANÉ]. Dôvodom podania návrhu sťažovateľa v tejto veci je závažná skutočnosť, ktorá spochybňuje jeho otcovstvo k mal. [REDAKOVANÉ] a spočíva v písomnom vyjadrení matky o tom, že sťažovateľ nie je otcom maloletej [REDAKOVANÉ]. Vo veci samej okresný súd zatiaľ nerozhodol.

O podaní uvedeného návrhu na zapretie otcovstva bol okresný súd v konaní sp. zn. 8 P 313/2013 informovaný listom právnej zástupkyne sťažovateľa 27. apríla 2015, v ktorom zároveň navrhla prerušiť toto konanie.

Vzhľadom na to, že sudkyňa ani po opakovaných upozorneniach právneho zástupcu sťažovateľa nerozhodla o návrhu na prerušenie konania, sťažovateľ sa listom z 25. júla 2016

obrátil na predsedu súdu okresného súdu, aby podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov postup, respektíve nečinnosť, sudkyne posúdili.

Predseda okresného súdu v reakcii na sťažnosť listom č. Spr. 2208/16 z 2. augusta 2016 uviedol:

„V nadväznosti na Vaše podanie zo dňa 25. 7. 2016, adresované predsedovi súdu, v ktorom sa domáhate prerušenia konania vo veci tunajšieho súdu, sp. zn. 8P 313/2013, oznamujem, že prerušenie konania ako úkon procesného charakteru je vo výlučnej kompetencii zákonného sudcu. Predseda súdu nie je oprávnený zasahovať do rozhodovacej činnosti sudcov.

Vaše podanie nespĺňalo náležitosti ust. § 62 ods. 1 Zák. č. 747/2004 Z. z., preto bolo vyhodnotené ako žiadosť o právnu pomoc, resp. vysvetlenie právnej problematiky.“

Sťažovateľ považuje spôsob vybavenia jeho sťažnosti na postup okresného súdu za svojvoľný a čo do dôvodov za nepreskúmateľný. Odpoveď predsedu okresného súdu podľa neho potvrdzuje *„naďalej pretrvávajúci stav nečinnosti tohto súdu vo veci návrhu sťažovateľa na prerušenie konania sp. zn. 8P/313/2013“*.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Malacky v konaní vedenom pod sp. zn. 8P/313/2013 porušené boli.

Prikazuje Okresnému súdu Malacky, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 8P/313/2013 konal bez zbytočných prieťahov vo veci návrhu [REDAKOVANÉ] na prerušenie tohto konania až do právoplatného skončenia konania vedeného na tomto súde pod sp. zn. 4C/246/2015.

██████████ priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 2.000,- Eur (slovom dvetisíc eur), ktoré je Okresný súd Malacky povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Okresný súd Malacky je povinný zaplatiť ██████████ náhradu trov konania v sume 363,79 € (slovom tristošesťdesiattri eur a sedemdesiatdeväť centov) na účet advokáta JUDr. Ľubomíra Nemčeka... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo

návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) pritom možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konania (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 453/2011).

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie a na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 P 313/2013.

1. Vo vzťahu k sťažovateľovej námietke porušenia jeho práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd konštatuje, že proti namietanému rozhodnutiu okresného súdu je sťažovateľ oprávnený podať odvolanie. O námietkach v ňom uplatnených bude oprávnený a aj povinný rozhodnúť príslušný krajský súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z toho dôvodu ústavný súd túto časť sťažnosti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

2. Ústavný súd sa zaoberal aj sťažovateľovou námietkou porušenia jeho základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a obdobne aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne (m. m. III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03, III. ÚS 202/2016).

V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06).

Ústavný súd zo sťažnosti a z jej príloh zistil, že namietané konanie začalo 2. októbra 2013 a ukončené bolo rozsudkom 29. septembra 2016. Ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu trvalo 2 roky a desať mesiacov. Z toho sa vec v dôsledku odvolania účastníkov mesiac a pol nachádzala na krajskom súde. Za obdobie, kedy sa vec nachádzala na okresnom súde, tento súd nariadil 12 pojednávaní. Z nich sa sťažovateľ nezúčastnil na ôsmich, čím značne prispel k zdĺhavejšiemu postupu okresného súdu v namietanom konaní.

Vo vzťahu k posúdeniu doterajšej dĺžky namietaného konania ústavný súd konštatuje, že hoci doterajší postup okresného súdu v namietanom konaní nebol vždy bez prietahov, nemajú zistené nedostatky v postupe okresného súdu dosiaľ takú intenzitu, že by im bolo možné pripísať ústavný rozmer, teda že by umožňovali prijatie záveru o porušení základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote

(m. m. III. ÚS 24/04, III. ÚS 67/04). Navyše neušlo pozornosti ústavného súdu, že hoci sťažovateľovi bolo (z predchádzajúceho pojednávania) známe, že vo veci je na 29. september 2016 nariadené pojednávanie, podal mesiac pred týmto termínom sťažnosť ústavnému súdu.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. novembra 2016